

©Borgis

Przewodnik dla pediatrów i internistów, jak otworzyć podmiot leczniczy



Polskie Towarzystwo Pediatryczne



Towarzystwo Internistów Polskich

1. Pierwszym krokiem podczas zakładania nowego podmiotu leczniczego jest podjęcie **decyzji o formie własności tego podmiotu leczniczego**. Jest to decyzja ważna, podejmowana na długie lata, warunkująca możliwości rozwoju, inwestowania, ale także dziedziczenia i możliwości kontynuacji działalności w razie choroby czy śmierci właściciela. Ma ona także wpływ na możliwość zatrudniania się właściciela (jeżeli będzie to osoba fizyczna) w innych podmiotach leczniczych. Dlatego tak ważne kwestie należy przedyskutować z **prawnikiem**, który pomoże przebrnąć przez wszystkie procedury formalno-prawne.
2. Bardzo ważną decyzją przed rozpoczęciem działalności jest **wybór lokalu**, w którym działalność będzie prowadzona. Powinien on bezwzględnie **spełniać wymogi określone dla pomieszczeń podmiotu leczniczego**. Określa je Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą. Wymogi te zależą także od tego, czy przedmiotem umowy będzie tylko POZ, czy również planujemy rozpocząć (np. za jakiś czas) działalność na innym polu medycyny (np. ginekologia, chirurgia, ortopedia) i to niezależnie, czy na podstawie umowy z NFZ, czy komercyjną. Przed podjęciem takiej decyzji radzimy skontaktować się z osobą w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, która zajmuje się dopuszczaniem takich lokali/pomieszczeń, i uzyskać jej opinię, chociaż nie będzie ona wiążąca.

WAŻNE:

nieruchomość, w której chcemy otworzyć tzw. tandemowy POZ, zatrudniający pediatrę i internistę lub pediatrę i lekarza medycyny rodzinnej (przypuszczamy, że początkowo najczęściej otwierany będzie POZ tandemowy) musi mieć: co najmniej dwa gabinety lekarskie, jeden gabinet pielęgniarski, gabinet zabiegowy, rejestrację i poczekalnię. Wszystko wg wytycznych umieszczonych na stronie: <http://medicalonline.pl/a2788-wymogi-sanitarne-i-ogolnobudowlane-dla-gabinetow-w-niepublicznych-placowkach-medycznych.html>

3. Jeżeli warunki są spełnione, po akceptacji pomieszczeń przez kontrolerów-inspektorów odpowiedniej stacji sanitarno-epidemiologicznej właściciel podmiotu leczniczego (osoba fizyczna lub odpowiednia spółka) **podpisuje umowę najmu lub akt notarialny zakupu nieruchomości**. Dokument ten będzie niezbędny w dalszych czynnościach rejestrowych.
4. Przed rozpoczęciem działalności gospodarczej należy dokonać szeregu **czynności związanych z założeniem działalności**. Pierwszą czynnością powinien być **wybór odpowiedniej formy prowadzenia działalności**. Podmiot leczniczy może prowadzić działalność we wszystkich formach przewidzianych dla wykonywania działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013r. poz. 672 z późn. zm.). Przedsiębiorcą może więc być osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną (której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową). Przedsiębiorca powyższy działa pod firmą (np. NZOZ), którą ujawnia się we właściwym rejestrze.
5. W przypadku zakładania nowego podmiotu leczniczego (np. NZOZ-u), **jako osoba fizyczna** chcąc rozpocząć jednoosobową działalność gospodarczą musimy złożyć tylko **jeden wniosek CEIDG** (wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej). Wniosek o wpis do CEIDG może być złożony za pośrednictwem formularza elektronicznego dostępnego na stronie internetowej CEIDG, w Biuletynie Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw gospodarki oraz za pośrednictwem elektronicznej platformy

usług administracji publicznej. Wniosek ten może być również złożony w urzędzie gminy osobiście lub listem poleconym. Wniosek ten jest wolny od opłat. Dokument ten jest jednocześnie wnioskiem o wpis do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej (REGON), zgłoszeniem identyfikacyjnym do Urzędu Skarbowego (nadanie lub wskazanie numeru NIP i wybór formy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych) oraz zgłoszeniem płatnika składek do systemu ubezpieczeń społecznych (płatnika, czyli osoby opłacającej swoją składkę, jak i składki swoich pracowników).

- 5.1. Jeżeli formą własności będzie **spółka osobowa** (np. spółka partnerska, spółka jawna), wówczas proces jej zakładania rozpoczyna się u **notariusza**, gdzie składane są wzory podpisów założycieli. Podpisana musi być umowa spółki. W przypadku spółek osobowych nie wymaga to aktu notarialnego.
- 5.2. Jeżeli formą własności będzie **spółka kapitałowa** (np. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością), umowa spółki musi być zawarta w formie **aktu notarialnego**.
6. W przypadku spółki chcącej prowadzić NZOZ następnym etapem jest złożenie wniosku o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego (KRS). Wniosek składamy na urzędowym formularzu w odpowiednim Sądzie Rejestrowym. Od daty złożenia wniosku na stosownym formularzu wraz ze wszystkimi niezbędnymi załącznikami sąd ma 14 dni na jego rozpatrzenie. Następnie sąd wpisuje spółkę do KRS oraz ogłasza wpis w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Formularz wniosku o wpis do KRS, jak również liczba i rodzaj załączników uzależniona jest od formy prawnej działalności. Rejestracja spółki w KRS jest odpłatna.
7. W przypadku spółki następnym etapem jest uzyskanie w urzędzie statystycznym numeru REGON, a w urzędzie skarbowym numeru NIP. Spółka musi założyć również konto bankowe.
8. Działalność lecznicza jest działalnością regulowaną w rozumieniu Ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Oznacza to, że przed jej rozpoczęciem konieczne jest dokonanie wpisu **w rejestrze prowadzonym przez uprawniony organ rejestrowy** zgodnie z Ustawą z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 217 z późn. zm.). W zależności od tego, w jakiej formie prowadzony ma być podmiot wykonujący działalność leczniczą, **organami rejestrowymi są**:
 - a) w przypadku podmiotów leczniczych – wojewoda właściwy ze względu na siedzibę albo miejsce zamieszkania podmiotu,
 - b) w przypadku indywidualnych i grupowych praktyk zawodowych lekarzy okręgowa rada lekarska właściwa dla miejsca wykonywania praktyki.
9. W celu dokonania rejestracji podmiotu leczniczego należy wypełnić wniosek w formie elektronicznej, z wykorzystaniem bezpiecznego podpisu elektronicznego lub za pośrednictwem profilu zaufanego na Elektronicznej Platformie Usług Administracji publicznej (e PUAP).

Do wniosku o wpis podmiotu leczniczego do rejestru należy dołączyć decyzję **Państwowego Inspektora Sanitarnego** w sprawie spełniania wymagań dla pomieszczeń i urządzeń podmiotu wykonującego działalność leczniczą. Ważne, aby pomieszczenia i urządzenia spełniały wymogi Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012r. poz. 739) oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. W sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2002 r. nr 75, poz. 690 z późn. zm.). Dodatkowo należy dołączyć **oświadczenie o spełnianiu warunków wykonywania działalności leczniczej** – na podstawie art. 100 ust 2 i 3 ustawy o działalności leczniczej. Podsumowując, do wniosku należy dołączyć wspomnianą decyzję sanepidu, umowę najmu lub akt notarialny potwierdzający własność lokalu, w którym będzie prowadzona działalność, ubezpieczenie. Dodatkowo załączamy dokumenty podmiotu, który zakłada NZOZ: indywidualna praktyka lekarska (IPL) lub spółka (czyli NIP, REGON, KRS). W urzędzie wojewódzkim rejestrujemy komórki organizacyjne: gabinet lekarza POZ, pielęgniarki środowiskowej (jeżeli z taką współpracujemy), położnej środowiskowej (jeżeli z taką współpracujemy).
10. Podmiot leczniczy jest obowiązany zawrzeć umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie i na sumę określoną w Ustawie o działalności leczniczej (art. 25 tej ustawy). Będzie ona niezbędna przy składaniu wniosku o wpis do rejestru, a także przy zawieraniu umowy z NFZ. Za dokonanie wpisu należy uiścić stosowną opłatę.
11. W przypadku indywidualnych i grupowych praktyk zawodowych lekarzy po uzyskaniu wpisu do Rejestru praktyk lekarskich, **lekarz powinien uzyskać z okręgowej rady lekarskiej zaświadczenie o wpisie do rejestru** (zaświadczenie to zawierać będzie m.in. numer księgi rejestrowej). Zaświadczenie jest wystawiane w postaci elektronicznej i generowane z systemu teleinformatycznego w sposób umożliwiający jego wydruk. Nie wymaga podpisu ani pieczęci. Organ prowadzący rejestr przekazuje wnioskodawcy, na adres poczty elektronicznej wskazany we wniosku, informację o wydaniu zaświadczenia oraz dane umożliwiające pobranie zaświadczenia z systemu teleinformatycznego.
12. Podmiot leczniczy chcący zawrzeć umowę z NFZ z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej musi spełnić **warunki zarządzenia Nr 63/2013/DSOZ prezesa NFZ z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie określenia wa-**

runków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju: podstawowa opieka zdrowotna, warunki wynikające z Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 września 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2013 r., poz. 1248).

Aby warunki były spełnione, poza **wyposażeniem** w odpowiedni sprzęt, konieczne będzie podpisanie **umów z podwykonawcami** na świadczenia, których sami wykonać nie możemy. Najczęściej będą to umowy na świadczenia laboratoryjne, badania mikrobiologiczne, radiologiczne, ultrasonograficzne (i inne, jeżeli planujemy także kontraktowanie świadczeń specjalistycznych). Co ważne, podmioty, z którymi podpiszemy takie umowy, muszą zostać wskazane jako nasi podwykonawcy w tak zwanym Portalu Potencjału w naszym koncie SZOI (patrz niżej).

Uwaga dotycząca podwykonawców:	NFZ odrębnie kontraktuje tzw. nocną i świąteczną opiekę zdrowotną. Jeżeli nie jesteśmy zainteresowani organizowaniem takiej opieki dla naszych pacjentów, powinniśmy wśród najbliższych podmiotów medycznych wybrać ten, który taką opieką będzie obejmował zapisanych do naszego zakładu pacjentów. Tam będziemy kierować chorych w razie potrzeby w godzinach nocnych i dni wolne od pracy. Stąd będzie konieczność wypełnienia odpowiedniego załącznika i przesłanie go do odpowiedniego podmiotu oraz do NFZ.
---------------------------------------	---

13. Kolejną formalnością będzie znalezienie **firmy odbierającej od nas odpady medyczne i podpisanie z nią umowy**. Trzeba pamiętać, że gospodarkę odpadami reguluje także odpowiednie rozporządzenie (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi; Dz. U. z 2010 Nr 139, poz. 940).
14. Do zawarcia umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z NFZ konieczne jest posiadanie **konta SZOI**. Portal Świadczeniodawcy SZOI jest to System Zarządzania Obiegiem Informacji i służy do dwukierunkowej komunikacji między danym Oddziałem Wojewódzkim NFZ a świadczeniodawcą. Serwer SZOI umożliwia wymianę plików: raportów statystycznych, raportów rozliczeniowych, itp. Pozwala również na rejestrację struktury organizacyjnej, harmonogramów pracy jednostek podmiotu oraz personelu oraz umów z podwykonawcami, wspierając proces kontraktowania. Podmiot chcący rozpocząć pracę z Portalem SZOI powinien zapoznać się z regulaminem Portalu, a następnie przesłać do odpowiedniego oddziału NFZ wypełniony formularz rejestracyjny. Określa je Zarządzenie Nr 45/2009/DSOZ Prezesa NFZ z dnia 5 października 2009 r. w sprawie korzystania z Portalu Narodowego Funduszu Zdrowia. Oddział Wojewódzki NFZ utworzy konto dostępowe, dane (PIN i hasło) prześle na adres e-mail podany w formularzu.
15. Świadczeniodawca obowiązany jest również do uzyskania we właściwym OOWNFZ upoważnienia do korzystania z usługi Elektronicznej Weryfikacji Uprawnień Świadczeniobiorców (eWUŚ).
16. Po dokonaniu powyższych czynności **wnoszemy do NFZ o podpisanie umowy** na wykonywanie świadczeń zdrowotnych z zakresu POZ. Oprócz wniosku niezbędny będzie wpis do rejestru podmiotów leczniczych, Ubezpieczenie OC podmiotu leczniczego, umowa najmu lokalu oraz uzupełnione dane na platformie informatycznej NFZ (Portal Świadczeniodawcy).
17. Przed podpisaniem umowy NFZ będzie chciał sprawdzić, czy będziemy w stanie realizować kontrakt i **skontroluje** nasz obiekt, wyposażenie i dokumentację (szczególnie dokumentacja personelu, umowy, kwalifikacje, ubezpieczenie). Jeżeli pomyślnie przejdziemy proces kontroli i podpiszemy umowę, możemy realizować świadczenia.
18. Należy pamiętać, że finansowanie świadczeń w POZ odbywa się na zasadzie stawki kapitałowej, mnożonej przez odpowiedni do wieku zapisanego pacjenta **współczynnik**. Warunkiem wystawienia faktury za wykonane świadczenia jest posiadanie deklaracji (do lekarza, pielęgniarki i położnej środowiskowej) podpisanej przez pacjenta. Dlatego już wcześniej powinniśmy rozpocząć zbieranie deklaracji od osób, które zdecydują się na korzystanie z usług medycznych świadczonych przez nasz NZOZ.
- 18.1. Drugim warunkiem jest sprawozdawczość poszczególnych świadczeń oraz raportów rozliczeniowych, odbywająca się za pomocą systemu informatycznego, w który musi być wyposażony nasz podmiot leczniczy. Nie jest to czynność prosta, stąd zachęcamy do korzystania z usług informatyka i to optymalnie takiego, który ma w tej dziedzinie doświadczenie. Pomoże nam także wdrożyć elektroniczną dokumentację medyczną (jeżeli taka potrzeba zaistnieje). W każdym przypadku osoba zarządzająca podmiotem leczniczym musi zadbać o odpowiednie zabezpieczenie dokumentacji medycznej (należy ona do danych szczególnie wrażliwych w kontekście ochrony danych osobowych). Jeśli jest to jeszcze dokumentacja papierowa, musimy zadbać o odpowiedni (bezpieczny) obieg i sposób jej przechowywania (w odpowiednio zabezpieczonym pomieszczeniu, przez przeszkolony w tym zakresie personel). Nie mniejszej troski o ochronę danych wymaga elektroniczna dokumentacja medyczna (zabezpieczenie systemu informatycznego przed dostępem niepowołanych osób oraz wykonywanie kopii zapasowych).

Trzeba także wspomnieć, że cytowane powyżej rozporządzenia Prezesa NFZ wymagają umieszczenia **tablic informacyjnych** w podmiocie leczniczym, jeśli podmiot ten ma umowę z NFZ. Informacje te będą bez wątpienia jednym z zasadniczych celów kontroli, więc należy tego dokładnie dopełnić.

Osoba zarządzająca nowopowstałym podmiotem leczniczym musi zadbać o dopełnienie obowiązków wynikających z Prawa pracy, to jest założyć i prowadzić dokumentację pracowniczą, wykonywać szkolenia BHP pracowników, badania wstępne i okresowe zatrudnionego personelu (medycyna pracy). Musi także wypełniać obowiązki sprawozdawcze i finansowe wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Urzędu Skarbowego.

19. Jeżeli pomyślnie przejdziemy proces kontroli i zbierzemy odpowiednią liczbę deklaracji od osób, które zechcą korzystać z naszych usług medycznych, oraz podpiszemy umowę z NFZ, możemy realizować świadczenia.

Niezależnie od powyższej instrukcji wszystkim otwierającym NZOZ sugerujemy zatrudnienie informatyka, który co miesiąc będzie rozliczał świadczenia placówki. Dla lekarzy jest to trudne i stanowczo odradzamy załatwianie wszystkiego w pojedynkę. Koszt zatrudnienia informatyka to średnio 700-1000 PLN. Proponujemy również przy zakładaniu NZOZ korzystać z porad prawnych i pomocy informatyka, które zapewnią prawidłową interpretację obowiązujących przepisów i ustaw. Informujemy, że w dniu 15 maja 2014 r. Ustawa z dnia 21 marca 2014 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych z środków publicznych oraz niektórych innych ustaw umożliwiającą zakładanie Niepublicznych Zakładów Podstawowej Opieki Zdrowotnej przez pediatrów i internistów została opublikowana w Dz. U. RP pod. poz. 619.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, tj. w dniu 16 czerwca 2014 r. od tego dnia pediatrzy i interniści mogą przyjmować deklaracje na siebie.

Przydatne dokumenty

1. Oświadczenie o objęciu opieką
2. Wymagania lokalowe i sprzętowe
3. Oświadczenie pacjenta o upoważnieniu osoby bliskiej
4. Karta praw pacjenta
5. Ulotka. prawa pacjenta
6. Załącznik Nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 września 2013 r. „Wykaz świadczeń gwarantowanych lekarza Podstawowej Opieki Zdrowotnej oraz warunki ich realizacji”.
7. Załącznik Nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 września 2013 r. „Wykaz świadczeń gwarantowanych pielęgniarki Podstawowej Opieki Zdrowotnej oraz warunki ich realizacji”.
8. Załącznik Nr 3 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 września 2013 r. „Wykaz świadczeń gwarantowanych położnej Podstawowej Opieki Zdrowotnej oraz warunki ich realizacji”.
9. Ustawa z dnia 21 marca 2014 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych z środków publicznych oraz niektórych innych ustaw umożliwiającą zakładanie pediatrom i internistom Niepublicznych Zakładów Podstawowej Opieki Zdrowotnej. Dziennik Ustaw: Dz. U. RP poz. 619. (DzU_pediatraPOZ.pdf)

UWAGA:

Wszystkie załączniki można pobrać ze stron internetowych:

1. Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego <http://www.ptp.edu.pl/> oraz jego oddziałów
2. Towarzystwa Internistów Polskich <http://tip.org.pl/artukul.html?aid=106278> oraz jego oddziałów

Prezes Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego
Prof. dr hab. n. med. Alicja Chybicka

Wiceprezes Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego
Prof. dr hab. n. med. Jarosław Peregud-Pogorzelski

Konsultant Krajowy w dziedzinie pediatrii
Prof. dr hab. n. med. Anna Dobrzańska

Prezes Towarzystwa Internistów Polskich
Prof. dr hab. n. med. Tomasz Guzik

Konsultant Krajowy w dziedzinie chorób wewnętrznych
Prof. dr hab. n. med. Jacek Imiela